

بررسی میزان کارآمدی اساتید دانشگاه آزاد اسلامی در مدیریت کلاس درس^۱

کیومرث نیاز آذری^۲، محمد تقی مداح^۳، فغانه عمویی^۴

چکیده

هدف از این پژوهش بررسی میزان کارآمدی اساتید در چهار محور برقراری ارتباط مؤثر با فراگیران، افزایش توان تدریس، علاقه مندی به تدریس و اهمیت به درگیر نمودن فراگیران در یادگیری بود. روش پژوهش زمینه یابی (پیمایشی) بود. جامعه ی آماری پژوهش شامل دانشجویان چهار رشته ی تحصیلی فنی مهندسی، علوم انسانی، علوم پایه و علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری با تعداد ۴۳۹۲ نفر بود. حجم نمونه مطابق با جدول مورگان ۵۵۶ نفر برآورد گردید و به روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای انتخاب شد. ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه محقق ساخته با ۴۷ سؤال در مقیاس لیکرت بود. پایایی پرسشنامه از طریق آلفای کرونباخ به میزان ۰/۹۷ محاسبه شد. داده های پژوهش با استفاده از آزمون T و تحلیل واریانس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. یافته های پژوهش بیانگر آن است که دانشجویان دانشگاه آزاد، اساتید خود را در توان تدریس، برقراری ارتباط، علاقه مندی به تدریس و اهمیت به درگیر نمودن فراگیران در یادگیری کارآمد ارزیابی کرده اند. در چهار گروه تحصیلی مورد مطالعه، در رشته ی تحصیلی فنی - مهندسی اساتید مرد در مدیریت کلاس نسبت به اساتید زن کارآمدتر ارزیابی شده اند. در رشته تحصیلی علوم انسانی اساتید زن نسبت به اساتید مرد کارآمدتر هستند. در رشته علوم پایه اساتید مرد کارآمدتر از اساتید زن ارزیابی شده اند و در گروه علوم پزشکی اساتید زن نسبت به اساتید مرد کارآمدتر هستند. از پیشنهاد های مهم این پژوهش دقت در نحوه ی جذب اعضای هیئت علمی دانشگاه و برگزاری دوره های مهارت آموزی و کارگاه های آموزشی در زمینه ی تخصصی، یادگیری و روانشناسی تربیتی است.

کلید واژه ها: کارآمدی، ارتباط، توان تدریس، علاقه مندی به تدریس، درگیر نمودن فراگیران در یادگیری و مدیریت کلاس.

^۱ این پژوهش با بودجه دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری انجام پذیرفته است.

^۲ عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد واحد ساری
Niazazari@iausari.ac.ir

^۳ عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد واحد ساری

^۴ دانش آموخته کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی

مقدمه:

در قرن حاضر پیشرفت فناوری، تغییرات سریع و پدیده‌ی جهانی شدن بر تمام ابعاد فرهنگی، سیاسی، اجتماعی و اقتصادی جوامع بشری تأثیر گذاشته است، همگام با این تغییرات رو به رشد، انتظارات جامعه از نظام آموزشی نیز هر روز تغییر یافته و موجب آن شده تا دست‌اندرکاران، مدیران و مدرسان پاسخگویی به نیازهای فراگیران را در اولویت کار خود قرار دهند. از آنجائیکه اکثر اوقات فراگیران در کلاس درس می‌گذرد، پاسخگویی به انتظارات، خواسته‌ها و نیازهای افراد از طریق کارایی مدرسان در کلاس درس نمود می‌یابد (زارع، ۱۳۸۴).

تاکید بر کارآیی^۱ به عنوان عامل مهم بازدهی کار یک مدرس محسوب می‌شود، علاوه بر آن حرفه‌ی معلمی ایجاب می‌کند که مدرس اثر بخش باشد یعنی به نتایج مطلوب در امر تدریس دست یابد. مفهوم کارآیی و اثر بخشی^۲ ابتدا به ساکن نبوده بلکه چستر بارنارد^۳، یکی از اولین کسانی بود که این مفاهیم را در مدیریت مطرح کرد، او اعتقاد داشت که کارآیی، فردگرا و مربوط به احساس رضایت کارکنان از عضویت در سازمان متبوعشان است و اثربخشی، نظام‌گرا و مربوط به تحقق اهداف سازمانی است. پیتر دراکر^۴ نیز معتقد بود که باید عملکرد فرد و سازمان را در قالب دو مفهوم کارایی و اثربخشی اندازه‌گیری کرد. به نظر او کارآیی به معنای انجام دادن کار به شیوه‌ی درست و منظم است و منظور از اثربخشی، انجام دادن کار درست و مطابق با هدف است. (علاقه بند، ۱۳۸۰). با توجه به این اصل که کلاس درس هم یک سازمان اجتماعی است، مدیریت موفق کلاس مستلزم عملکرد کارآ و اثربخش مدرسان است تا در سایه‌ی فعالیت‌های مدیریتی در جهت تحقق هدف‌های سازمانی که همان حفظ محیطی مناسب جهت آموختن و اندیشیدن است تلاش کنند، دانیل دیوک^۵ مدیریت کلاس درس را اینگونه توصیف می‌کند: تهیه تدارکات و اتخاذ شیوه‌های لازم برای ایجاد و حفظ محیطی که آموزش و آموختن بتواند در آن اتفاق بیفتد (زارع، ۱۳۸۴). ایجاد و حفظ محیطی مناسب برای فعالیت‌های یاددهی-یادگیری مستلزم وجود مدرسان کارآمد

¹ Efficiency

² Effectivity

³ Chester barnard

⁴ Peter drucker

⁵ Daniel diuk

است، از این رو مسئولیت مدرسان ایجاب می کند که عملکرد آنها در آن واحد هم کارآمد باشد و هم اثربخش، اما آنچه در این پژوهش بدان پرداخته می شود کارآیی مدرسان در مدیریت کلاس می باشد.

کارآمدشدن در هر حرفه‌ای قواعد خاص خود را دارد، حرفه‌ی معلمی یا مدرسی هم از این قاعده مستثنی نیست، اغلب به غلط تصور می کنیم که مدرسان دارای عشق و استعداد تدریس لزوماً مدرسان کارآمد هستند، هر چند موارد ذکر شده برای هر مدرسی شایسته شرط لازم است اما کافی نیست. چون مدرسی، مهارتی کاملاً آموختنی است، پیچیدگی‌های متعدد و متنوعی دارد، تدبیر است و تلاش و مهم‌تر از آنها مدرسی مدیریت حساس افراد بشر است، مدیریت هم زمان مغزها (معلومات، افکار، عقاید)، دست‌ها (مهارت‌ها) و دل‌ها (احساسات و عواطف، گرایش‌ها و ارزش‌ها). به عبارت دیگر مدرسی، مدیریت یادگیری، مدیریت آموزشی و مدیریت موفقیت است (شعاری‌نژاد، ۱۳۸۴). با توجه به نکات مذکور، سنگینی و حساسیت مسئولیت مدرسان روشن می شود، در مقالات و نوشته‌های مدیریت کلاس، به طیف وسیعی از معیارهای کارآمدی اساتید که بر مدیریت کلاس درس تاثیر می گذارد اشاره شده است، صاحب‌نظران و اندیشمندان تعلیم و تربیت هر یک دیدگاه متفاوتی در خصوص کارآمدی اساتید در مدیریت کلاس اتخاذ کرده و گستره‌ای از راه حل‌ها را در نظر گرفته اند، با این حال هنوز یک چهارچوب استاندارد و جهانی که جامع و مانع باشد وضع نشده است، میلر^۱ (۱۹۹۵) معتقد است که در هر سطح و سازمانی رهبر آموزشی یعنی مدرس، عنصر اصلی کارآیی برنامه‌های آموزشی است و حیطه‌های مهارتی که کارآیی کار یک مدرس را تعیین می کند عبارتند از توانایی و صلاحیت فنی، صلاحیت حرفه‌ای و صلاحیت شخصی است (ترجمه میری، ۱۳۸۳) دیدگاهی دیگر داشتن دانش و اطلاعات کافی، توان تدریس، ویژگی‌های شخصیتی، ارتباط با فراگیران و تفکر حرفه‌ای را معیار و شاخص کارآیی مدرسان بیان می کند (بیان و شکیب، ۱۳۷۵). کنراد راگ^۲ (۲۰۰۱) معتقد است که مدرسی در کلاس کارآمد است که دارای توانایی ارتباط با فراگیران، علاقه به تدریس، یادگیری فعال و کنترل رفتار فراگیران باشد (ترجمه کیانمنش و گنجی، ۱۳۸۲). مویس و رینولدز^۳ (۲۰۰۱) مبنای

^۱ Miller

^۲ Kenrad rug

^۳ Muiys and Reynolds

کارایی مدرسان را تدریس تعاملی، مدیریت رفتار، ایجاد محیط خوشایند در کلاس، ارتباط خوب و مناسب با فراگیران و ایجاد محیط فعال یادگیری بیان می‌کند (ترجمه بشارت و شمسی‌پور، ۱۳۸۴). نیکول^۱ (۲۰۰۲) معتقد است که مدرس کارآمد کسی است که جلسات کلاس را به خوبی طراحی می‌کند، با دانشجویان ارتباط برقرار می‌کند، به دانشجویان بازخورد می‌دهد و چگونگی تدریس خود را کنترل می‌کند (ترجمه (شریفیان و همکاران، ۱۳۸۴، ص ۲۷).

در اکثر الگوهای مدیریت کلاس به نقش چهار عامل ارتباط با فراگیران، علاقه مندی به تدریس، توان تدریس و اهمیت به درگیر نمودن فراگیران اشاره شده است که به دلیل اهمیت آنها در این پژوهش به نقش این معیارها در مدیریت کلاس پرداخته می‌شود.

ارتباط با فراگیران اولین معیار کارآمدی اساتید در مدیریت کلاس است، مدرسان در همان آغاز کار خود پی می‌برند که ابتدایی‌ترین و مهم‌ترین وظیفه‌شان یادگیری چگونگی برقراری ارتباط با شاگردان است، یک مدرس موفق، در فرایند فعالیت‌های آموزشی باید سعی در شناخت فراگیران خود داشته باشد زیرا شناخت استعدادها، توانایی‌ها، علایق و رغبت فراگیران می‌تواند او را در برقراری ارتباط و تدریس موفق گرداند. او می‌تواند براساس گرایش‌ها و زمینه‌های علمی مخاطبان خود، مفاهیم مورد نظر خود را سازماندهی کند و با تأثیر بیشتر انتقال دهد. در واقع مدرس موفق، باید برقرار کننده‌ی ارتباط خوبی باشد، او باید بتواند پیام مناسب را برای تأثیر، تغییر و کنترل آنها انتخاب کند، زیرا تدریس و فراهم کردن زمینه‌های لازم برای تغییر در ساخت دانش، علاقه و انگیزه فراگیران بدون ارتباط مطلوب هرگز حاصل نخواهد شد (شعبانی، ۱۳۸۱).

دومین معیار کارآمدی اساتید، افزایش توان تدریس است، بهسازی کیفیت یادگیری در نظام آموزش عالی مستلزم ارتقای کیفیت تدریس^۲ و آموزش تخصصی است (کنراد راگ، ترجمه‌ی کیامنش و گنجی، ۱۳۸۲، ص ۱۷). نقش مدرس در این فرایند تنها سخنرانی کردن و انتقال حقایق علمی و انباشتن آن در ذهن شاگردان نیست، بلکه او زمینه‌ی تجربه را مهیا می‌سازد و با ارتباطی مؤثر شاگردان را به کلاس و درس علاقه‌مند می‌کند، علاوه بر این، با

^۱ Nicole

^۲ Teaching

فعالیتی طراحی شده موجب تحقق هدف‌های آموزشی می‌گردد و با روش منظم به ارزیابی کارایی تدریس خود و پیشرفت تحصیلی شاگردان می‌پردازد، بنابراین، او ضمن داشتن خصلت‌های شایسته‌ی معلمی، باید بر محتوای درس تسلط داشته و توان انتقال مفاهیم و سازماندهی محیط آموزشی و تجارب یادگیری را داشته باشد (شعبانی، ۱۳۸۱، ص ۱۵۳). برای تحقق این منظور باید مطالعه مستمر و دائم داشته باشد و همیشه بر آگاهی‌های خود بیفزاید و برای توسعه روزافزون آن برنامه‌ریزی نماید (مهروش، ۱۳۸۴).

علاقه مندی و تمایل به تدریس معیار دیگری است که برای کارآمدی مدرسان در مدیریت کلاس ذکر شده است، مدرسی هم مانند سایر حرفه‌ها، بی‌تردید مستلزم استعداد، عشق و ذوق است. بدون این ابزار چگونه می‌توان به رسالت عظیم آموزشی که فراهم کردن زمینه‌های مطلوب برای رشد و شکوفایی استعدادهای فراگیران است، دست یافت (مهروش، ۱۳۸۴). آن عده از مریبانی که برآستی به کار خود عشق می‌ورزند، همواره از فراگیران خود بازخورد می‌گیرند و درس‌های خوبی از آنها می‌آموزند، به حرکات و رفتار فراگیران و نکاتی که مطرح می‌کنند علاقه نشان می‌دهند و با دقت به آنها گوش می‌دهند، همواره کوشش می‌کنند بیشتر بیاموزند تا آموخته‌های بیشتری در اختیار فراگیران قرار دهند، برای رسیدن به خرد و هوشیاری تلاش می‌کنند تا بتوانند آنها را به سوی حق و حقیقت رهنمون سازند، در کارشان مسئول و متعهد هستند و معتقدند که هرچه رشد و شکوفایی‌ام بیشتر باشد، بازده و کارایی بهتری خواهم داشت و همواره به دنبال رشد حرفه‌ای خود و فراگیران هستم (بوسکالیا، ترجمه‌ی تمدن، ۱۳۸۵).

چهارمین معیار کارآمدی اساتید، اهمیت به درگیر نمودن فراگیران در یادگیری است، نقش مدرس، نقش پراز چالشی است که نیازمند تعهد مادام‌العمر به یادگیری^۱ است، مدرسان در فعالیت‌های آموزشی باید با توجه به پیشرفت علوم و فنون به این باور برسند که وظیفه‌ی آنها در فرایند آموزش، تنها انتقال واقعیت‌های علمی نیست، بلکه آنها باید موقعیت مطلوب یادگیری را فراهم کنند، و به آنها بیاموزند که چگونه فعالیت کنند، و چگونه آموختن را به فراگیران بیاموزند، و آنها را از طریق کار گروهی و مشارکتی، پرسشگری، حل مسأله درگیر فعالیت‌های یادگیری کنند (گلاسر^۲، ۱۹۹۸). توسعه و انجام کارهای گروهی و مشارکتی تأثیر

^۱. learning

^۲. Gelasser

بسازی در پرورش مهارت‌های تفکر و رشد و توانایی ذهنی و عملی فراگیران دارد، در چنین محیط‌هایی است که فراگیران به طور فعال به جست و جو، مطالعه و تجزیه و تحلیل مطالب می‌پردازند و از ترکیب مجدد آموخته‌های خود به دانش و شناخت تازه‌ای نائل می‌شود، مدرسی که این گونه محیط‌های یادگیری پربار و پرتلاشی را بوجود می‌آورد، در حقیقت خود و فراگیرانش درگیر فرایند یاددهی - یادگیری فعال می‌شوند (یغما، ۱۳۸۵، ص ۲).

پیشینه پژوهش

مطالعات تجربی کمی در ارتباط با کارآمدی اساتید در مدیریت کلاس وجود دارد. با این وجود برخی تحقیقات مرتبط ذیلا اشاره می‌شود:

یافته‌های پژوهشی یعقوبی (۱۳۸۵) بیانگر آن است که ویژگی‌های آموزش دهنده، مهارت‌ها و توانایی‌های آموزش دهنده، عوامل انگیزشی و ویژگی‌های انضباطی بر افزایش اثربخشی مدیریت کلاس تاثیر دارد.

یافته‌های پژوهشی تیرگر (۱۳۸۴) نشان می‌دهد که اساتید دانشگاه از دانش، نگرش و صلاحیت حرفه‌ای پیرامون تدریس اثربخش برخوردار هستند، اما شرایط ساختاری، مدیریتی و قوانین، فلسفه‌ی تربیتی، و بالاخره فرهنگ حاکم بر دانشگاه از رویکرد تدریس فعال و دانشجو محوری حمایت نمی‌کند و فرایند یاددهی و یادگیری تحقق یافته کنونی در دانشگاه از اثربخشی لازم برخوردار نمی‌باشد.

یافته‌های پژوهشی گلاسر (۲۰۰۳) نشان می‌دهد که از معیارهای اثربخشی تدریس اساتید، کیفیت یادگیری دانشجویان، سازماندهی و آمادگی استاد مقابل درک و شفاف بودن تدریس می‌باشد، نتایج تحقیق نشان می‌دهد که راه‌هایی که موجب ارتقای کیفیت کلاس درس مدرسان می‌شود شامل استفاده از روش‌های دانشجو محورانه، متمرکز کردن زمان کلاس به فعالیت‌های مفید و خودارزشیابی استاد و دانشجویان می‌باشد.

یافته‌های پژوهشی سنتر^۱ (۲۰۰۲) نشان می‌دهد که شاخص‌های کارایی مدرسان شامل سازماندهی/شفافیت، رابطه توأم با احترام استاد و دانشجو، توانایی برقراری ارتباط، حجم کاری، انگیزش و توانایی ارائه درس می‌باشد.

¹ Santera

یافته های پژوهشی اسکات^۱ و همکاران (۲۰۰۱) بیانگر آن است که نوع موضوعات درسی، شناخت دانشجویان، شناخت استانداردهای تدریس اثربخش، استفاده از پژوهش، ارائه بازخورد، برقراری ارتباط و استفاده از تجارب همکاران بر مدیریت کلاس تاثیر دارد و اساتید دانشگاه از این ویژگی ها برخوردار می باشند.

کاپل^۲ (۱۹۹۷) به بررسی ویژگی های تدریس کارآمد می پردازد و به این نتیجه میرسد که داشتن دانش و آگاهی کافی، استفاده از تدریس تعاملی، گفتگو و ارتباط با دانش آموزان، ایجاد محیط گرم و حمایتی، تشویق فراگیران به مشارکت سازنده، مهارت سنجش از خود و داشتن توانایی در انتقاد از خود، داشتن توانایی مدیریتی، توانایی در مدیریت و تدریس کلاس که شامل طرح درس، ارائه درس، کنترل آن و سنجش و ارزشیابی است در کارآمدی معلمان تاثیر گذار است.

نتایج پژوهش لورن و استارچ^۳ (۱۹۹۵) نشان می دهد که تسلط بر موضوع درس، ابعاد و عناصر رفتارهای استاد در کلاس از مهمترین مؤلفه هایی هستند که چگونگی عملکرد مدرسان را در جریان تدریس بیان می کنند و دانشجویان با توجه به همین عوامل، بازیر نظر گرفتن رفتار استادان به ارزیابی تدریس آنان می پردازند.

پژوهش لومن (۱۹۹۵) به بررسی کارآمدی تدریس مدرسان می پردازد، پژوهش لومن نشان می دهد که تدریس مدرسان دارای دو بعد می باشد، اولین بعد به جنبه فکری و عقلانی توانایی اساتید در برانگیختن هیجان های فکری در کلاس اشاره دارد که شامل شفاف بودن آموزش، ارتباط مدرسان با دانشجویان، دانش، مهارت و انعطاف پذیری مدرس استوار است، بعد دوم بر روانشناسی کلاس مبتنی است، با توجه به این بعد مدرس کارآمد کسی است که هیجان ها و عواطف مثبت دانشجویان را از طریق یادگیری فعال و پرورش خلاقیت و تفکر انتقادی، ایجاد فضای توأم با احترام، عشق و علاقه به تدریس تقویت می کند به نقل از (جعفری، ۱۳۸۴).

^۱ Scott

^۲ Caple

^۳ Lauren and Starch

لذا با توجه به مبانی تئوریک و تجربی مبنی بر اینکه حفظ محیطی مناسب جهت آموختن و اندیشیدن نیازمند مدرسانی است که علاوه بر داشتن تخصص، توانایی و اخلاقیت در مدیریت کلاس نیز کارآمد باشند، این پژوهش در صد پاسخگویی به سؤال های ذیل می باشد:

سؤالات پژوهش

- ۱- میزان کارآمدی اساتید دانشگاه آزاد اسلامی در مدیریت کلاس چگونه است؟
- ۲- آیا بین اساتید زن و مرد در مدیریت کلاس در گروه فنی و مهندسی، علوم پایه، علوم انسانی و علوم پزشکی تفاوت معنادار وجود دارد؟
- ۳- آیا بین میزان کارآمدی اساتید گروه های فنی و مهندسی، علوم پایه، علوم انسانی و علوم پزشکی تفاوت معنادار وجود دارد؟

روش

پژوهش حاضر به لحاظ هدف کاربردی است که به شیوه زمینه یابی (پیمایشی) به اجرا در آمده است.

آزمودنی ها: جامعه ی آماری پژوهش شامل دانشجویان چهار رشته ی فنی و مهندسی ، علوم انسانی، علوم پایه و علوم پزشکی در دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری است. (N=4392) حجم نمونه مطابق جدول مورگان ۵۵۶ نفر برآورد گردید و به شیوه نمونه گیری تصادفی طبقه ای انتخاب شده است. جدول شماره ۱ توزیع جامعه و نمونه آماری را بر حسب گروه های آموزشی نشان می دهد.

جدول ۱. توزیع جامعه و نمونه آماری بر حسب گروه آموزشی

حجم نمونه		حجم جامعه		گروه آموزشی
مرد	زن	مرد	زن	
۱۶۷	۹۴	۳۹۱	۱۳۰۹	علوم انسانی
۱۰	۴۶	-	۳۵۴	علوم پزشکی
۴۶	۳۳	۱۴۸	۷۶۴	علوم پایه
۱۰۳	۵۷	۱۰۳۳	۳۹۳	فنی و مهندسی
۳۲۶	۲۳۰	۱۵۷۲	۲۸۲۰	جمع
جمع کل نمونه: ۵۵۶		جمع کل جامعه: ۴۳۹۲		

ابزار: ابزار اندازه گیری پرسشنامه محقق ساخته است.. برای اندازه گیری متغیرها، ابتدا مطالعه ی جامع در ادبیات مربوطه به منظور طراحی شاخص ها صورت گرفت و پرسشنامه مقدماتی ساخته شد، سپس با متخصصین ذیربط بحث و تبادل نظر شد. و با استفاده از نظرات آنها تغییرات لازم اعمال شد. نهایتاً " پرسشنامه حاوی ۴۷ سؤال ۴ گزینه ای در طیف پنج درجه ای لیکرت تدوین شد. برای تعیین اعتبار پرسشنامه از اعتبار محتوا و صورتی استفاده شد، بر این اساس نظرات اصلاحی اساتید و صاحب نظران علوم تربیتی در تدوین پرسشنامه اعمال شد. پایایی آن از طریق ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۷ محاسبه گردید .

شیوه تجزیه و تحلیل داده ها: برای تجزیه و تحلیل داده ها از روش های آمار توصیفی نظیر (تنظیم جداول، رسم نمودارها، محاسبه درصد ها، محاسبه شاخص های مرکزی و پراکندگی) و آماراستنباطی (آزمون آوابسته، آ با دو گروه مستقل و تحلیل واریانس یک عاملی) استفاده شد .

یافته ها

سوال اول : میزان کارآمدی اساتید دانشگاه آزاد اسلامی در مدیریت کلاس چگونه است ؟

جدول ۲ شاخص های آماری محاسبه شده در مدیریت کلاس را در کل نمونه پژوهش نشان می دهد .

جدول ۲. میانگین، انحراف معیار، حداقل و حداکثر نمره متغیرهای پژوهش در کل نمونه پژوهش

متغیرهای پژوهش	تعداد	میانگین	انحراف معیار	حداقل نمره	حداکثر نمره	تعداد ماده	میانگین پرسشنامه
برقراری ارتباط موثر	۵۵۶	۲/۸۱	۰/۹۲۸	۲/۷۸۸	۲/۹۱۲	۲۲	۲/۵
توان تدریس	۵۵۶	۲/۸۵۸	۰/۹۰۶	۲/۷۵۹	۲/۹۵۷	۱۰	۲/۵
علاقه به تدریس	۵۵۶	۲/۷۷۴	۰/۹۳۸	۲/۶۷۱	۲/۸۷۷	۶	۲/۵
درگیر نمودن دانشجویان	۵۵۶	۲/۷۵۱	۰/۹۰۳	۲/۶۵۳	۲/۸۴۹	۹	۲/۵
کارآمدی کل در مدیریت کلاس	۵۵۶	۲/۸۰۸	۰/۴۰۳۹۵	۲/۸۰۳	۲/۸۱۳	۴۷	۲/۵

میانگین کار آمدی اساتید در مدیریت کلاس (۲/۸٪) و انحراف معیار (۰/۴۰۳۹) است . بالاترین میانگین به مولفه توان تدریس (۲/۸۵) و پایین ترین میانگین به مولفه درگیر نمودن دانشجویان (۲/۷۵) اختصاص دارد برای تعیین میانگین های بدست آمده به لحاظ آماری معنادار است یا اینکه فقط حاصل شانس و تصادف است از آزمون t تک نمونه ای به شرح جدول (۳) استفاده شده است .

جدول ۳. خلاصه نتایج محاسبات آزمون t تک گروهی در کل نمونه پژوهش

متغیرهای پژوهش	تعداد	تفاوت از میانگین	درجه آزادی	مقدار	سطح معنی داری
برقراری ارتباط موثر	۵۵۶	۰/۳۱	۵۵۵	۷/۹۴	۰/۱
توان تدریس	۵۵۶	۰/۳۵۸	۵۵۵	۹/۴۲	۰/۱
علاقه به تدریس	۵۵۶	۰/۲۷۴	۵۵۵	۶/۸۸	۰/۱
درگیر نمودن دانشجویان	۵۵۶	۰/۲۵۱	۵۵۵	۶/۶	۰/۱
کارآمدی کل	۵۵۶	۰/۳۰۸	۵۵۵	۱۷/۹۷	۰/۱

تجزیه و تحلیل داده ها نشان می دهد چون t محاسبه شده در گروه های مورد مطالعه در سطح معنی داری ۰/۹۹. در یک آزمون دو دامنه با درجه آزادی ۵۵۵ از جدول بزرگتر شده است لذا تفاوت میانگین ها از لحاظ آماری معنی دار است و نتیجه را می توان با احتمال ۹۹ درصد به جامعه بزرگتر تعمیم داد. نتیجه اینکه چون هر یک از میانگین ها بزرگتر از میانگین طبقات است می توان گفت دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری در هر ۴ گروه تحصیلی مورد مطالعه اساتید خود را در مدیریت کلاس درس کارآمد ارزیابی کرده اند.

سوال دوم: آیا بین اساتید زن و مرد در مدیریت کلاس در گروه فنی و مهندسی، علوم پایه، علوم انسانی و علوم پزشکی تفاوت معنادار وجود دارد؟

جدول ۴. خلاصه محاسبات آزمون t مستقل مربوط به مقایسه میزان کارآمدی اساتید زن و مرد در گروه های تحصیلی و کل نمونه

گروه تحصیلی	جنسیت	تعداد	میانگین	انحراف معیار	اختلاف میانگین ها	t محاسبه شده	درجه آزادی
علوم انسانی	زن	۱۶۷	۲/۹۳۱۰	۰/۴۰۷۳۰	۰/۱۶۷۱	۳/۶۴۶	۲۵۹
	مرد	۹۴	۲/۷۶۲۹	۰/۲۵۶۲			
علوم پزشکی	زن	۴۶	۲/۸۵۷۱	۰/۴۵۰۶۲	۰/۰۵۹۹	۰/۳۵۸	۵۴
	مرد	۱۰	۲/۹۱۷۰	۰/۶۰۵۱۶			
فنی- مهندسی	زن	۵۷	۲/۷۶۴۸	۰/۳۷۵۴۸	۰/۰۱۲۷	۰/۱۸۰	۱۵۸
	مرد	۱۰۳	۲/۷۷۷۵	۰/۴۵۱۷۸			
علوم پایه	زن	۳۳	۲/۸۰۲۱	۰/۳۴۸۶۲	۰/۰۳۲۴	۰/۳۲۸	۷۷
	مرد	۴۶	۲/۷۶۹۷	۰/۴۸۴۹۸			
کل نمونه تحقیق	زن	۳۰۳	۲/۸۵۶۵	۰/۳۹۹۳۷	۰/۰۸۲۸	۲/۳۹	۵۵۴
	مرد	۳۵۳	۲/۷۷۳۷	۰/۴۰۴۲۶			

مطابق جدول ۴ در گروه علوم انسانی بین میزان کارآمدی اساتید زن و مرد تفاوت معنادار وجود دارد. چون t محاسبه (۳/۶۴۶) در سطح معنی داری ۹۹ درصد با درجه آزادی ۲۵۹ از t جدول (۲/۵۸) بزرگتر شده است. نتیجه اینکه میانگین ارزیابی از کارآمدی اساتید زن در مدیریت کلاس بیشتر از اساتید مرد است در گروه علوم پزشکی تجزیه و تحلیل داده ها نشان می دهد تفاوت دو میانگین از لحاظ آماری در سطح احتمال ۹۹ درصد معنادار نیست چون t محاسبه شده (۰/۳۵۸) در سطح احتمال ۹۹ درصد کوچکتر از t بحرانی (۲/۵۸) با درجه آزادی ۱۵۸ در یک گروه فنی- مهندسی چون t محاسبه شده ۰/۱۸۰ با درجه آزادی ۱۵۸ در یک آزمون دودامنه کوچکتر از t بحرانی (۱/۹۶) شده است، لذا تفاوت میانگین کارآمدی اساتید زن و مرد از لحاظ آماری معنادار نیست. در گروه علوم پایه t محاسبه شده (۰/۳۲۸) در سطح احتمال ۹۹ درصد از t بحرانی (۱/۹۶) در یک آزمون دو دامنه با درجه آزادی ۷۷ کوچکتر شده است لذا میزان کارآمدی در مدیریت کلاس بین اساتید زن و مرد علوم پایه از لحاظ آماری معنادار نیست. در کل نمونه تحقیق چون t محاسبه شده (۲/۳۹) از t نمرات جدول (۲/۵۸) در سطح ۹۹٪ کوچکتر است بنابراین تفاوت بین میانگین ها به لحاظ آماری معنادار

نیست. این سخن بدان معناست که بین میانگین کارآمدی استادان زن و مرد تفاوت معنادار وجود ندارد.

سوال سوم: آیا بین کارآمدی اساتید فنی مهندسی، علوم انسانی، علوم پایه و علوم پزشکی تفاوت وجود دارد؟

جدول ۵. میانگین، انحراف معیار، حداقل و حداکثر نمره کارآمدی اساتید به تفکیک گروه های آموزشی

گروه آموزشی	تعداد	میانگین	انحراف معیار	حداقل نمره	حداکثر نمره
علوم انسانی	۲۶۱	۲/۸۲۴۱	۰/۳۶۳۵	۲/۷۷	۲/۹۳
علوم پزشکی	۵۶	۲/۸۶۷۸	۰/۴۷۶۰۳	۲/۷	۳/۰۳
علوم پایه	۷۹	۲/۷۸۳۲	۰/۴۳۱۰۶	۲/۷۰۳	۲/۸۶۴
فنی مهندسی	۱۶۰	۲/۷۷۳	۰/۴۲۵۰۱	۲/۶۸۶	۲/۸۶
کل نمونه	۵۵۶	۲/۸۰۸	۰/۴۰۳۹۵	۲/۷۶۴	۲/۸۵۲

جدول (۵) میانگین و انحراف معیار نمره کارآمدی اساتید را در چهار گروه نشان می دهد بالاترین میانگین به گروه علوم پزشکی (۲/۸۶) و کمترین میانگین به گروه فنی و مهندسی (۲/۷۷) اختصاص یافته است ولی هر پنج میانگین از میانگین نظری پرسشنامه (۲/۵) بالاتر است. به منظور تعیین اینکه آیا بین میانگین نمره کارآمدی مدیریت کلاس چهار گروه تفاوت معناداری وجود دارد یا نه از آزمون تحلیل واریانس یک طرفه به شرح جدول (۶) استفاده شده است.

جدول ۶. خلاصه تحلیل واریانس یک طرفه برای مقایسه میانگین نمره مدیریت کلاس در چهار گروه آموزشی

F	MSS	درجه آزادی Df	مجموع مجزورات S2	منبع تغییر پذیری
۱/۰۴۷	۰/۱۷۱	۳	۰/۵۱۲	بین گروهی
	۰/۱۶۳	۵۵۶	۹۰/۰۴۹	درون گروهی
-	-	۵۵۵	۹۰/۵۶۱	کل

تجزیه و تحلیل داده ها نشان می دهد چون F محاسبه شده (۱/۰۴۷) کوچکتر از F بحرانی (۲/۵۶) در سطح احتمال ۹۹ درصد شده است، لذا بین میانگین کارآمدی کلاس در گروه های مورد مطالعه تفاوت معنادار وجود ندارد.

بحث و نتیجه گیری

هدف از این پژوهش بررسی کارآمدی اساتید دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری در چهار گروه تحصیلی فنی و مهندسی، علوم انسانی، علوم پایه و علوم پزشکی در مدیریت کلاس بوده است. لذا پس از مطالعه مبانی تئوریک و پژوهشی معیارهای کارآمدی اساتید در مدیریت کلاس در چهار محور شناسایی شدند و در قالب چهار سؤال مورد بررسی قرار گرفتند. برقراری ارتباط مؤثر اساتید با فراگیران یکی از معیارهای کارآمدی اساتید بود که مورد تأیید قرار گرفت. آموزش بدون ارتباط معنایی نخواهد داشت، مدرس کارآمد باید برقرارکننده ی ارتباط خوبی باشد، او باید بتواند پیام مناسب را برای تاثیر، تغییر و کنترل آنها انتخاب کند، زیرا تدریس و فراهم کردن زمینه های لازم برای تغییر در ساخت دانش، علاقه و انگیزه فراگیران بدون ارتباط مطلوب هرگز حاصل نخواهد شد. مبانی نظری و پژوهشی متعددی به اهمیت ارتباط چند سویه و مثبت مدرسان با فراگیران اشاره کرده اند: از جمله شعبانی (۱۳۸۱)، رئوفی (۱۳۸۰)، رئیس دانا (۱۳۸۳) معتقدند که مدرس از طریق ارتباط مؤثر می تواند در فکر، عقیده و رفتار شاگردان نفوذ کند، آنها معتقدند که هیچ گونه یادگیری در فرایند تدریس صورت نخواهد گرفت مگر اینکه مدرس با فراگیرانش ارتباط مؤثر برقرار کند. یافته های پژوهشی لومن (۱۹۹۵) نشان می دهد که ارتباط مؤثر استاد و دانشجو و روابط دوستانه ی آنها در کلاس بر پویایی کلاس درس تاثیر گذار می باشد (به نقل از جعفری، ۱۳۸۴). یافته های پژوهشی سنتر (۲۰۰۲) نیز بیانگر آن است که تعامل استاد و دانشجو بر کیفیت یادگیری تاثیر گذار می باشد. یافته های پژوهشی گلاسر (۲۰۰۳) نیز نشان می دهد که تعامل بین استاد و دانشجو یکی از راه هایی است که موجب ارتقای کیفیت کلاس درس مدرسان می شود، همانطور که ملاحظه می شود ارتباط و تعامل مدرس و فراگیر یک معیار مهم بر کارآمدی اساتید در مدیریت کلاس درس می باشد.

محور دوم، افزایش توان تدریس است، بهسازی و کیفیت یادگیری در نظام آموزش عالی، مستلزم ارتقای کیفیت تدریس و آموزش تخصصی است، و برای تحقق این منظور یک مدرس

کارآمد باید مطالعه مستمر و دائم داشته باشد و به طور مداوم بر آگاهی های خود بیفزاید و برای توسعه روزافزون آن برنامه ریزی نماید. در ارتباط با اهمیت افزایش توان تدریس شواهدی ارائه یگردد، شعبانی (۱۳۸۲)، مهروش (۱۳۸۴)، مهرمحمدی (۱۳۸۰)، میلر (۱۳۸۳)، معتقدند که تسلط بر محتوا و موضوع درس از مهمترین ویژگی یک مدرس کارآمد است و مطالعه مداوم و تلاش برای به روز شدن برای مدرس بیش از هر چیز دیگر لازم و ضروری است. یافته های پژوهشی یعقوبی (۱۳۸۵) نشان می دهد که مهارت و توان آموزش دهنده بر افزایش اثربخشی مدیریت کلاس درس تاثیرگذار می باشد. یافته های پژوهشی لومن (۱۹۹۵) بیانگر آنست که توان و مهارت تدریس موجب کارآیی و اثربخشی تدریس مدرسان می گردد (به نقل از جعفری، ۱۳۸۴). یافته های پژوهشی تیرگر (۱۳۸۴) نشان می دهد که اساتید دانشگاه آزاد از دانش و صلاحیت حرفه ای پیرامون تدریس اثربخش برخوردارند. یافته های پژوهشی کاپل (۱۹۹۷)، لاری و ایگن (۱۹۹۵)، بیانگر آن است که افزایش توان فنی و تخصصی مدرسان بر کیفیت مدیریت کلاس درس تاثیرگذار می باشد. یافته های این پژوهش نیز نشان می دهد که افزایش توان تدریس یکی از معیار های کارآمدی اساتید در مدیریت کلاس است که اساتید دانشگاه آزاد ساری از این توان برخوردارند.

محور سوم، علاقه به تدریس است، تدریس، بی تردید مستلزم استعداد، عشق و علاقه است، بدون این ابزار نمی توان به رسالت عظیم آموزشی که فراهم کردن زمینه های مطلوب برای رشد و شکوفایی استعدادهای فراگیران است، دست یافت. مبانی نظری و پژوهشی متعددی به اهمیت این معیار اشاره کرده اند، مهروش (۱۳۸۴)، میلر (۱۳۸۳)، بوسکالیا (۱۳۸۵)، معتقدند که مدرسانی که به کار خود عشق می ورزند و علاقمند به تدریس هستند و همواره به دنبال رشد حرفه ای خود هستند بازده و کارآیی بیشتری در کلاس خواهند داشت، یافته های پژوهشی لومن (۱۹۹۵) نشان می دهد که عشق به تدریس یک عامل تاثیرگذار بر کارایی و اثربخشی تدریس مدرسان می باشد (جعفری، ۱۳۸۴). یافته های پژوهشی سنترا (۲۰۰۲) بیانگر آن است که مدرسانی که از تدریس خود لذت می برند و هنگام ارائه درس از خود شور و شوق نشان می دهند مدرسانی کارآمد و دارای انگیزش هستند. یافته های پژوهش حاضر نیز بیانگر آن است که عشق و علاقمندی به تدریس یکی از معیار های کارآمدی اساتید در مدیریت کلاس است و مدرسان دانشگاه آزاد ساری علاقمند به تدریس هستند.

محور چهارم، اهمیت به درگیر نمودن فراگیران در یادگیری است، بهترین محیط برای رشد و پرورش فراگیران، کلاس درس است و بهترین فردی که در این فرایند نقش مؤثر دارد، مدرس است، مدرسان با درگیر نمودن فراگیران در فعالیت های یادگیری، چگونه آموختن را به فراگیران می آموزند. آنها را از طریق کار گروهی و مشارکتی، حل مساله درگیر مناسب های یادگیری می کنند. مبانی نظری و پژوهشی متعددی به اهمیت این معیار اشاره کرده اند، گلاسر (۲۰۰۳)، مهروش (۱۳۸۴)، شعبانی (۱۳۸۲)، حبیبی پور (۱۳۸۵)، برونر (۱۹۹۵) به نقل از شعبانی (۱۳۸۱)، معتقدند که فعال بودن فراگیران و توسعه و انجام کار های گروهی و مشارکتی تاثیر بسزایی در پرورش مهارت های تفکر و رشد توانایی های ذهنی و عملی فراگیران دارد. یغما (۱۳۸۵) معتقدند است برای اینکه فراگیران بتوانند به یادگیرندگانی فعال و خود گردان تبدیل شوند، مدرس باید در کلاس، محیط یادگیری فعال بوجود آورد. یافته های پژوهشی اسماعیلی (۱۳۸۴) نشان می دهد که مشارکت فراگیران در کیفیت یادگیری تاثیر گذار است و مدرسان دانشگاه دانشجویان خود را در فعالیت های آموزشی مشارکت می دهند. لومن (۱۹۹۵) در پژوهش خود به این نتیجه می رسد که معلم کار آمد، معلمی است که هیجان ها و عواطف مثبت دانشجو را از طریق یادگیری فعال و پرورش خلاقیت و تفکر انتقادی، حساسیت نشان دادن به احساسات دانشجویان به مطالب درسی و ایجاد یک فضای توأم با احترام تقویت می کند (به نقل از جعفری، ۱۳۸۴). نتایج تحقیقات اسکات و همکاران (۲۰۰۱)، گلاسر (۲۰۰۳) و کاپل (۱۹۹۷) نشان می دهد که ایجاد فرصت یادگیری به همه ی دانشجویان و تشویق آنان به مشارکت در یادگیری و استفاده از روش دانشجو محورانه موجب ارتقای کیفیت کلاس درس مدرسان می شود. یافته های این پژوهش نیز بیانگر آن است که درگیر نمودن دانشجویان در فعالیت های یادگیری یکی از معیار های کارآمدی اساتید کلاس است و اساتید دانشگاه آزاد اسلامی ساری در این معیار کار آمد هستند. نتیجه دیگر پژوهش مشخص ساحت که دو متغیر گروه آموزشی و جنسیت در کارآمدی مدیریت کلاس تأثیر گذار نیست این سخن بدان معنا است که بین کارآمدی اساتید زن و مرد در مدیریت کلاس تفاوت معناداری وجود ندارد در؟ کارآمدی اساتید در گروه های مختلف آموزشی تفاوت معناداری وجود ندارد.

پیشنهاد ها

- ۱- دقت در نحوه ی جذب هیئت علمی دانشگاه، انتخاب همراه با مصاحبه و کار به صورت آزمایشی و ارزیابی از عملکرد آنها.
- ۲- به روز کردن مستمر اطلاعات و مهارت ها از طریق کارگاه های آموزشی و مهارت آموزی در زمینه ی تخصصی، شیوه های تدریس، روانشناسی تربیتی و یادگیری مداوم.
- ۳- ارزیابی از عملکرد اساتید با تکیه بر نحوه ی تدریس، توان علمی، پژوهش های فردی و همکارانه و تالیفات آنها.
- ۴- شرکت اساتید در کنفرانس ها، سمینار ها و همایش های دانشگاهی همراه با مقاله.
- ۵- استفاده از روش های تدریس تعاملی و دانشجو محورانه در کلاس و توجه اساتید به نیازهای اساسی دانشجویان.
- ۶- ایجاد محیط های گرم و حمایتی توأم با اعتماد و تشویق فراگیران به مشارکت سازنده در کلاس درس.

منابع

- اسماعیلی، محمدرضا. (۱۳۷۸). **ویژگی های تدریس مدرسان**. پایان نامه کارشناسی ارشد چاپ نشده. دانشگاه تربیت مدرس.
- ایسون، جیمز ای. بون ول، چارلز سی. (۱۳۸۵). **ایجاد نشاط در کلاس درس**. (ترجمه نونا حسن پور اینالو). ماهنامه رشد تکنولوژی آموزشی. شماره ۱۷۷.
- بوسکالیا، لئو. (۱۳۸۵). **زندگی با عشق چه زیباست**. (ترجمه توراندخت تمدن). تهران: انتشارات سمت.
- بیان، حسام الدین. شکبیا، مقدم. (۱۳۷۵). **مدیریت شیوه های نو در آموزش**. تهران: انتشارات مرکز آموزش مدیریت دولتی.
- تیرگر، هدایت. (۱۳۸۴). **بررسی وضعیت موجود تدریس در دانشگاه آزاد اسلامی و ارائه مدلی برای ارتقا آن**. رساله دکتری چاپ نشده. دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات.
- حبیبی پور، مجید. (۱۳۸۵). **انتخاب روش تدریس مناسب**. ماهنامه رشد تکنولوژی آموزشی. شماره ۱۷۷.
- جعفری، مریم. (۱۳۸۴). **عوامل موثر در تدریس اثربخش**. رساله دکتری چاپ نشده. دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران.

- رئوفی، محمدحسین. (۱۳۸۰). **مدیریت رفتار کلاسی**. مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی.
- رئیس دانا، فرح‌لقا. (۱۳۸۳). **یاددهی - یادگیری از طریق مباحثه**. ماهنامه رشد تکنولوژی آموزشی. شماره ۴.
- زارع، حسین. (۱۳۸۴). **معلمان: مدیریت کلاس، موانع و راهبردها**. همایش معلم در عصر دانایی محور. دانشگاه اصفهان.
- شعاری‌نژاد، علی‌اکبر. (۱۳۸۴). **آموزش حرفه معلمی، تربیت معلم نمایشی**. ماهنامه رشد تکنولوژی آموزشی. شماره ۱۷۹.
- شعبانی، حسن. (۱۳۸۲). **روش تدریس پیشرفته**. تهران: انتشارات سمت.
- شعبانی، حسن. (۱۳۸۱). **مهارت‌های آموزشی و پرورشی**. تهران: انتشارات سمت.
- علاقه‌بند، علی. (۱۳۸۰). **مقدمات مدیریت آموزشی**. تهران: انتشارات روان.
- کنراد راگ، ادوارد. (۱۳۸۲). **مدیریت کلاس در دبستان**. (ترجمه علیرضا کیامنش و کامران گنجی)، تهران: انتشارات رشد.
- گیج، تیت ل. برلایتر، دیویدسی. (۱۳۷۴). **روانشناسی تربیتی**. (ترجمه غلامرضا خوی‌نژاد و همکاران، مترجمان). مشهد: انتشارات قدس.
- مویس، دانیل. رینولدز، دیوید. (۱۳۸۴). **آموزش مؤثر، روش تدریس کارآمد**. (ترجمه محمدعلی بشارت و حمید شمسی‌پور). تهران: انتشارات رشد.
- مهرمحمدی، محمود. (۱۳۸۰). **کاوشی در ماهیت تدریس و رابطه آن با یادگیری**. فصلنامه تعلیم و تربیت. سال هفدهم. شماره ۱.
- مهروش، ناهید. (۱۳۸۵). **راهکارهای مدیریت اثربخش معلمان در کلاس‌های درس**. نشریه فرهنگیان بسیجی. شماره هشتم.
- نیکول‌هاریسون. (۱۳۸۴). **تیبین نشانه‌های تدریس اثربخش در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی**. (ترجمه فریدون شریفیان و همکاران). فصلنامه پژوهش و برنامه‌ریزی در آموزش عالی. شماره ۳۸ و ۳۷.
- میلر، دلیو. میلر، ماری‌اف. (۱۳۸۳). **راهنمای تدریس در دانشگاه‌ها**. (ترجمه ویدا میری)، تهران: انتشارات سمت.
- یعقوبی، مریم. (۱۳۸۴). **بررسی عوامل مؤثر بر افزایش اثربخشی مدیریت کلاس درس در دبیرستان‌های شهرستان تهران**. پایان‌نامه کارشناسی ارشد چاپ نشده. دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات.
- یغما، عادل. (۱۳۸۵). **رهنمودی بر ایجاد محیط‌های آموزشی فعال**. ماهنامه رشد تکنولوژی آموزشی. شماره ۱۷۹.

- Caple, Susan. (1997). **Learning to teach physical education in the secondary school**, New York. USA. Journal of classroom management.vol.5, no.1, pp11&12.
- Glaser. William. (2003). **Enhancing in struction, teaching in the quality classroom**.journal of effective teaching.vol.5, no, 1, pp 66-75.
- Glaser.william.(1998).**classroom management**.www.scinedirect.
- Gene van tassel. (2002). **Classroom Management**. [Online]. <www.brains.org>.
- Larry.Eugene.(1995).**anin vestigation of classroom management and how it promotes a positive learning envierment**. *Unpublished Doctoral Dissertation*,walden university.
- Lauren, starch. (1995). **Teaching quality of university Masters**. P22&25.
- Santra. (2002). **Promote of classroom quality**. [Online]. [2007/6/18].
- Scott, sally, Shaw, stant. (2001). **Uning development research to study one's teaching of and instruction design course**.journal of effective management in classroom.vol.3, no.2, pp 42-54.
- Stone, Larry Eugene. (1995). **Anin vestigation of classroom Management and How it promotes** a positive learning Envirment. *Unpublished Doctoral Dissertation*, Walden University.

